

№10 **Göyərçin** 2003
ISSN-0207-4710

ÜÇ OĞLANIN BİR SEVGİLİSİ

DÜNYA XALQLARININ NAĞILLARI

İSPAN NAĞILI

Bir kişinin gözəl bir qızı var idi. Amma onun qəribə xasiyyəti var idi. Bir dəfə kişi bağda işləyəndə bir-birindən gözəl üç oğlan onun yanına gəldi. Oğlanlar dedilər:

- Sənin çox gözəl qızın var. Biz onu almağa gəlmişik.

Ata dedi:

- Mənim qızım dağ yeli kimi tez-tez dəyişəndi. Hər şeydən əvvəl gərək onun öz fikrini öyrənək.

Ata evə getdi. Cavanlar isə intizarla həyətdə onun yolunu gözləməyə başladılar.

Qızının yanına gələn ata dedi:

- Bir-birindən gözəl üç oğlan sənə elçi gəlib.

Bax gör onlardan hansını bəyənir-sən.

Qız onlara baxıb gülümsündü:

- Onların üçü də mənim xoşuma gəlir.

Ata hirsələndi:

- Sən üç oğlana birdən ərə gedəcəksən?

- Mən onların hər hansı birinə ərə getməyə hazırım. Ancaq onların biri yox, üçü də mənə lazımdır.

Çaşbaş qalan ata bilmədi ki, oğlanlara nə cavab versin. O, xeyli fikirləşdi və axır ki, çıxış yolu tapdı:

- Mənim qızım sizin üçünüzü də bəyənir. Ancaq bir qız üç oğlanın arvadı ola bilməz. Ona görə də siz səyahətə çıxıb mənim üçün ən nadir hədiyyə axtarıb tapın. Kimin hədiyyəsi qızın xoşuna gəlsə, o mənim kürəkənim olacaq.

Oğlanlar heç bir söz demədən yola düşdülər. Birinci oğlan bir qocaya rast gəlib dərini ona danışdı. Qoca ona dedi ki, dərini dərmanı mənədir. Sən mənim sehrli güzgümü alsan, öz məqsədinə nail olarsan. Oğlan bütün pullarını verib həmin güzgünü aldı.

İkinci oğlan da həmin qocaya rast gəldi. Qoca bu oğlana sehrli balzamlı dolu cürdək təklif etdi. Oğlan olan-qalınını verib balzamı aldı.

Fərli bir hədiyyə tapmayan üçüncü oğlan fikirli-fikirli dəniz sahilində gəzirdi. Birdən o gördü ki, bir qutu dənizdən üzə-üzə ona sarı gəlir. Qutu sahilə çıxanda onun qapısı açıldı və içindən xeyli adam çıxdı. Axırncı çıxan qoca dedi ki, oğlum, sən mənim sehrli qutumu alsan uduzmazsan.

Oğlan bütün pullarını verib qutunu aldı.

Bir neçə gündən sonra oğlanların üçü də bir yerdə görüşdülər. Birinci oğlanın sehrli güzgüsünə baxanda gördülər ki, sevdikləri qız çarpayıya uzanıb can verir.

Oğlanlar üçüncü oğlanın sehrli qutusuna minib qızın yanına getdilər.

İkinci oğlanın sehrli balzamını qıza içirən kimi o, sağalıb ayağa qalxdı və atasına dedi:

- Ata, görürsən ki, mən səhv etməmişəm. Sənə demişdim ki, bu oğlanların üçü də mənə lazımdır. Əgər onlar olmasaydılar, mən çoxdan ölmüşdüm. İndi sən mənə bir il möhlət ver, bu oğlanlardan birini özümə ər seçim. O biri iki oğlana da kəndimizdə qız tapılar.

Qızın dediyi kimi də oldu. Aradan bir il keçdi. Kənddə bir gündə üç toy oldu. Qızın hansı oğlanı özünə ər seçməsi üçün tapın!

AND
İÇİRƏM!

Rəssam ORXAN

ÖLÜM HÖKMÜ

DÜNYA XALQLARININ NAĞILLARI

HERSOQOVİNA NAĞILI

Sultanın sevimli qulu Ero ona ləyaqətlə qulluq edirdi. Heç kəsin ağlına gəlməzdi ki, Ero nə vaxtsa Sultanı aldatmağa cəsarət etsin.

Bir gün Eronu gözü götürməyən qulluqçular Sultana xəbər gətirdilər ki, bəs Ero bağdan incir oğurlayıb.

Qəzəbli sultan Eronu yanına çağıraraq dedi:

- Ax, Ero, Ero! Mən sənə necə inanırdım! Sən məni aldatdığına görə ölümə məhkumsan. Sənin uzun illər ləyaqətini nəzərə alıb ica-

zə verirəm: hansı yolla ölmək istədiyini özün seç!

- Çox möhtərəm Sultan, siz öz sözünüzün ağası olacaqsınız mı? - Ero soruşdu.

- And içirəm, sözümün üstündə duracağam.

Ero dedi:

- Hörmətli padşah, əgər belədirsə, mən də öz atam kimi qocalıb, sonra ölmək istəyirəm.

Sultan gözləri yaşaran qədər güldü və Eronun günahından keçdi.

Tərcümə edən və işləyən
R. ƏLİYEV

DÜNYA XALQLARININ NAĞILLARI

Rəssam ORXAN

İLƏN AĞAÇI

YUNAN NAĞILI

Kostikas adlı bir kasıb var idi. O, gün doğandan, gün batnadək işləyər, yorulmaq bilməzdi. İşini qurtarandan sonra tütək çalar, onun gözəl səmindən özü də zövq alardı.

Bir gün Kostikas tütək çalanda hardansa bir ilan gəlib mahnının sədaları altında rəqs etməyə başladı. İlan rəqsini qurtarandan sonra baş əyib yoxa çıxdı. Onun rəqs etdiyi yerdə bir kisə qızıl gören Kostikas heyrətləndi. O, qızilları götürüb evə getdi və başına gələnəri arvadına danışdı. Ancaq arvadına möhkəm-möhkəm tapşırırdı ki, bu haqda heç kəsə heç nə deməsin. Düz bir il kişi hər gün tütək çaldı, ilan isə rəqs edəndən sonra bir kisə qızıl bağışlayıb getdi.

Kostikas ölkənin ən varlı adamlarından birinə çevrildi.

Ancaq bir gün tütəyin səsinə ilan gəl-

mədi. Kostikas onun yuvasını qazmaq qərarına gəldi. Birdən o gördü ki, ilan ölüb. Kişi acı-acı ağladı və ilanı gətirib həyətlərində basdırdı.

Günlər bir-birini əvəz etdi. İlanın basdırıldığı yerdə bir ağac bitdi. Kostikas həmin ağacı ilan ağacı adlandırdı, ancaq bu haqda heç kəsə, hətta arvadına da bir söz demədi. Hər bazar günü adamlar bu sehrlı ağacın başına yığışır, onun nə ağacı olması haqda mübahisə davam edirdi. Hamı mərc gəlir, çoxlu pul qoyur, ancaq bu ağacın nə ağacı olduğunu tapa bilən tapılmır ki, tapılmır. Kasıb Kostikas həmişə mərci udur, çoxlu pul qazanırdı.

Həmin kənddə bir hiyləgər tacir yaşayırdı. O qərara gəldi ki, nə yolla olsun bu ağacın sirrini öyrənməli, Kostikasın bütün var-dövlətinə sahib olmalıdır. Bu məqsədlə o, Kostikasın arvadına hədiyyələr verdi və nahayət, öyrəndi ki, bu ağac ilan ağacıdır.

Növbəti bazar günü mərcleşmə mərasimində o, bütün var-dövlətini girov qoydu və mərci uddu. Kostikasın bütün pulları, qızilları əlindən getdi. Onu öz doğma evindən də qovdular. Arvadının xəyanətinin qurbanı olan Kostikas çöllərə düşdü. Qarşısına gələn müdrək qocaya öz başına gələnəri danışdı. Qoca ona dedi ki, sən taleyin Günəşin evindədir.

Qoca bu sözləri deyib qeyb oldu. Kostikas Günəşin evini axtarmağa başladı. Qarşısına bir qarı çıxdı. Başına gələnəri danışdı. O saat başa düşdü ki, bu adi qarı deyil, onun taleyidir.

Qarı Kostikasa dedi ki, səbrli ol, gəl birlikdə Günəşi gözləyək. Nəhayət, Günəş gəlib çıxdı. Qarı ona yalvardı

ki, başına müsibətlər gələn insana kömək etsin.

Günəş Kostikasa dedi:

- Öz kəndinizə qayıt və səni müflis edən, bu günə salan tacirlə mərcə gir. O deyəcək ki, şərqdən, sən isə mərc gəl ki, yox, bu gün günəş şimaldan doğacaq.

Kostikas Günəşin dediyi kimi etdi. Tamahkar tacirlə mərc gəldi ki, bu gün günəş şərqdən yox, şimaldan doğacaq. Qələbəsinə tam əmin olan tacir Kostikasın əlindəki sonuncu qızillara sahib olmaq üçün camaatın qarşısında söz verdi ki, əgər uduzsa, bütün var-dövlətindən əl çəkəcək.

Hamı həyacanla Günəşin doğmasını gözləyirdi. Tacirin isə ürəyi partladı. Şimaldan doğan günəş dörd yana şəfəq saçdı. Yenidən var-dövlət sahibi olan Kostikas isə xoşbəxt-xoşbəxt gülməyə başladı.

Tərcümə edib işləyəni
R. ƏLİYEV